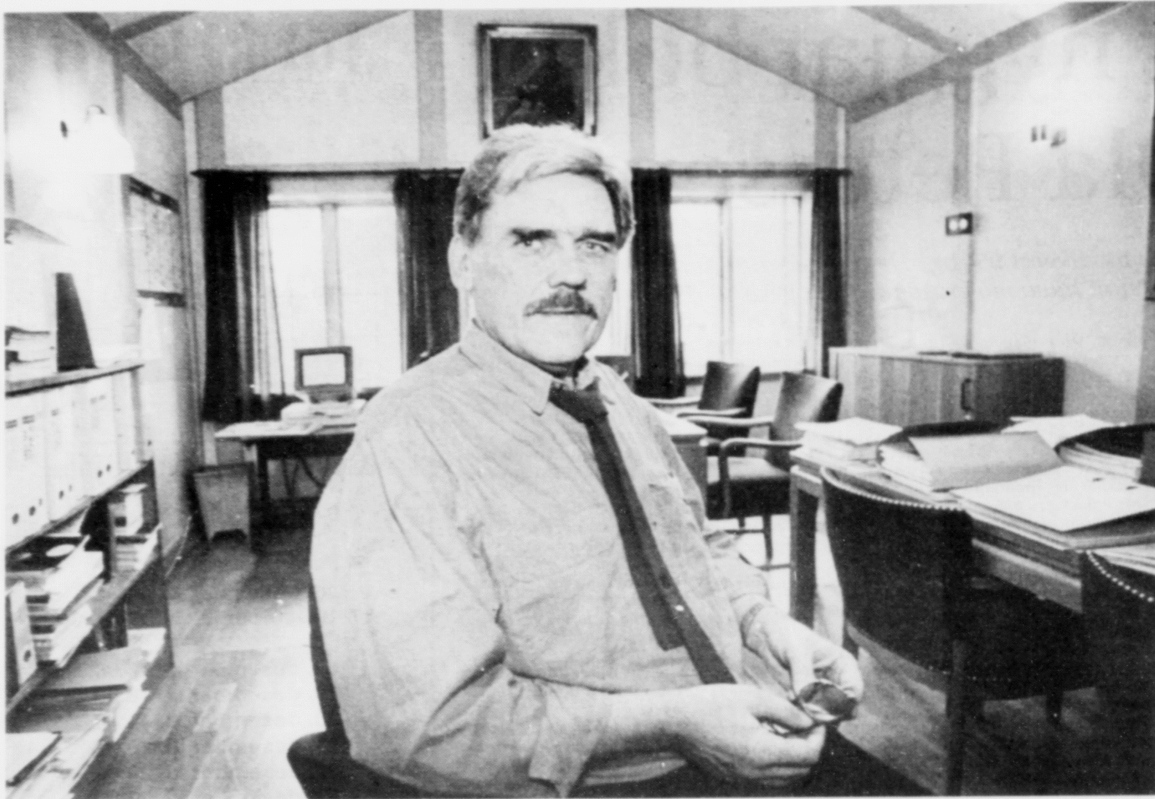

Tað er sunt at skoða út um landodddarnar

- Føroyar og Grønland hava somu støðu í ríkinum, og tí eiga vit sjálvsagt at vita av hvørjum øðrum og hava samband hvør við annan, sigur Jákup Thorsteinsson, stjóri á Undirvísingar- og mentanardeildini í Tinganesi.

Í oktober mánaði skifti hann um arbeiði við Thue Christiansen, mentanarstjóra í grønlandska heimastýrinum

Møguleikin fyri tænaðumannaumbýti millum norðurlond hevur fingið góða undirtøku - og verður rættiliga nógv nyttur. Hann skal skiljast sum ein liður í norðurlandskum samstarvi, og eitt mál við honum er, at fólk innan umsiting fáa høvi til at kunna seg um víðurskiftini í grannalondunum. Hetta verður so gjørt á tann hátt, at fólk kunnu søkja um at fara í eitt annað norðurland og arbeiða har eina tíð.

Tað var Thue Christiansen, sum kom við uppskotinum um hetta, tá ið hann vitjaði í Føroyum í vár, og avvarandi føroysku landsstýrismenn tóku undir við hesum.

Gott tilboð

Og Jákup hevði sjálvur stóran áhuga í at fáa hetta høvi at fara til Grønlands, har hann

ongantið áður hevði verið, og at sleppa at siggja, hvussu grønlandska fyrisingin virkaði.

- Í einum so litlum samfelag sum okkara er gott viðhvørt at fara burtur at siggja, hvussu tey arbeiða aðrastaðni. Tað gevur inspiratión og kontaktir, og tú kanst læra nógv av tí. Eg haldi tað vera sera virðismikið við arbeiðsøkjum mínum, skúla og mentan.

- Tað er gott at kenna fólk aðrastaðni at ráðføra seg við, sum arbeiða við somu málseekjum. Føroyingar og grønlandingar eru smáar tjóðir við somu støðu í ríkisfelagsskapinum, og tí er tað eisini upplagt, at vit samstarva. Vit eiga at vita av hvørjum øðrum og hava samband hvør við annan.

Jákup var í fimm vikur í Nuuk á grønlandska direktoratinum fyri mentan, skúla og kirkju

(KIIP), og har setti hann seg væl og virðiliga inn í, hvussu grønlandska fyrisingin er bygd upp og virkar.

Hann avgreiddi nøkur praktisk mál av teimum, sum Thue Christiansen vanliga tekur sær av, men annars tók hann lut í øllum leiðslufundum og hevði tað neyðuga samskipti við landsstýrismannin Konrad Steenholdt og stjóra hansara Karl Kr. Olsen.

Vitjaði

mentanarstovnar

Jákup nýtti ein stóran part av tíðini til at vitja skúlar, granskingar- og mentanarstovnar í Nuuk. Hann helt nakrar fyrilestrar og hevði samrøður við fjølmiðlarnar, bløð og sjónvarp. Eisini fyrireikaði hann ein áhugaverdan fund um mentanarligt og annað samstarv millum Føroyar, Ísland og Grøn-

land, sum varð hildin í Nuuk í byrjanini av november mánaði.

Samstarv millum føroyskar og grønlandska mentanarstovnar er ikki nýtt. M.a. er ávist granskingarsamstarv millum Íllisimatusarfik, lærda háskúlan í Nuuk, og Fróðskaparsetrið. Rektararnir á Føroya Lærarskúla og lærarskúlanum í Nuuk samstarva í ávísan mun um útbúgvingarviðurskipti. Annars er til dømis samband millum grønlandska føroysku ferðamannavinnuna - og ymist annað. Vert ereisini at nevna, at grønlandska politikarar og embættisfólk vita rættiliga nógv um føroysk viðurskipti. Stjórnin á lógardeildini í grønlandska heimastýrinum er færingur og eitur Sólja í Olavsstovu.

Jákup heldur tað vera torført at svara generelt

uppá, hvør fyrisingin virkar betur, tann føroyska ella tann grønlandska. Fyrirminir og vansar eru sjálvandi í báðum støðum.

Fyrisingin hjá grønlandska heimastýrinum er heilt øðrvisi bygd upp enn tann føroyska, og sum heild hava tey nógv fleiri starvsfólk alla staðni í tí grønlandska fyrisingini, enn vit hava.

- Hetta gevur í sjálvum sær grønlandinum ein fyrirmin; men eg haldi ikki, at vit kunnu miða eftir at fáa líka nógv starvsfólk, tí tað hava Føroyar heilt einfalt ikki ráð til. Vit mega brúka okkara tilfeingi á skilabestán hátt. Tað er eisini tað at siga, at Grønland er so stórt til viddar. Langt er millum bygd-irnar, og sambandið er kostnaðarmikið. Grønlandingar hava á mang- an hátt aðrar trupul-

Tekstur:
RANDI JACOBSEN

Mynd:
KALMAR
LINDENSKOV

leikar enn vit at dragast við. Grønland er sera dyrt at umsita.

Greiddan starvsfólkapolitikk

- Eg haldi meg tó hava skilt, at bygnaðurin er væl fyriskipaður. Tað er púra greitt, hvat hvør hevur at umsita. Og tey hava eisini ein greiddan starvsfólkapolitikk, sum hevur til endamáls at menna starvsfólkini, og tey verða væl kunnað um treytir og skyldur teirra. Hetta tókst virka væl.

Thue Christiansen segði í samrøðu við Sosialin, at føroyska lands- umsitingin var nógv meira afturlatin enn tann grønlandska.

Jákup Thorsteinsson tekur ikki beinleiðis undir við hesum.

- Ein opin fyrising er tað besia, tí tað ræður um, at fólk kenna seg trygg og eru nøgd við tænaðustöðið.

- Vit eru nógv færri her og hava tí ikki stundir at prátta so leingi, men eg haldi ikki, at fyrisingin er so afturlatin. Higar koma fólk hvønn dag, og tey ringja eisini alla tíðina bæði til embættisfólk og politikarar.

Øðrvisi skúlskipan

Føroysk og grønlandska viðurskipti líkjast fyrir ein part, men tað eru eisini munir t.d. á skúlaøk- inum. Tey hava eina heilt aðra skúlskipan, har framhaldsdeildin er bytt upp í tvey, eina bókliga og eina praktiska, líka sum hjá okkum fyrir nógvum árum síðan.

Ein annar stórir munur er, at Grønlandi trýtur útbúgvandi fólk. Har er t.d. bara ein teologur - og hon er biskupur - bara einir fimm læknar og fáir sakførarar. Í umsitingini er bara ein lutfalsliga litil partur grønlandingar.

- Málið er at útbúgva grønlandingar til øll störv, men tað er ikki lætt. Tey hava útbúgvingarstovnar, men tað stendur á at fáa lærarar at undirvísa á hesum stovnum.

Jákup Thorsteinsson heldur seg hava fingið væl burtúr vitjan sini í Grønlandi og unnar øðrum at fáa líkandi høvi at fara burtur at kunna seg við viðurskipti aðrastaðni.

- Vit eiga ikki avbyrgja okkum, men royna at lita okkum um og skoða út um landodddarnar, samstarva og læra av hvørjum øðrum, sigur Jákup Thorsteinsson.